

STUDENTEN WEEKBLAD

8^e Jaargang.

No. 18.

REDACTEUREN: CH. E. DUTILH, J. A. SCHOUTEN, J. H. TELDERS,
J. P. VALKEMA BLOUW, F. A. VENING MEINESZ. (DELFT)

A. C. JAGER, J. C. DE JOODE, K. F. KATZ, W. J. H. MASCHHAUPT.
VAST MEDEWERKSTER: MEJ. I. WILLEKES MAC DONALD. (AMSTERDAM)

Donderdag

15 Febr. '06.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende Vergadering der Delftsche Redactie ten huize van den heer Ch. E. DUTILH, Leeuwenhoeksingel 3, op Dinsdag 20 Februari 1906, des middags om 4 uur.

Eerstvolgende Vergadering der Amsterdamsche Redactie ten huize van den heer K. F. KATZ, Weteringschans 233, op Maandag 19 Februari 1906, des avonds om 10 uur.

Verslag van de Algemeene Vergadering van ingeschrevenen aan de T. H. S., op Woensdag 14 Februari 1906.

De vergadering werd bezocht door ruim 700 personen. De president begon zijn openingsrede met een woord van welkom aan alle aanwezigen, wier getal hem een blijk was hunner belangstelling. Spreker betoogde, dat zoo de hervorming van de inrichting voor technisch onderwijs te Delft niet zal zijn een naamsverandering alleen, de belangstelling der studeerenden een eerste vereischte is. Hoogleraren en studenten beide zijn overtuigd van de noodzakelijkheid van vele verbeteringen, vooral wat betreft de examenregeling, een regeling, die des te moeilijker wordt naarmate de techniek zich uitbreidt. Doch ook de inrichting der studie zelf laat nog wel te wenschen over, het is van belang dat de Nederlandsche ingenieur niet slechts vakkennis opdoet, maar er is noodig een algemeene, een wetenschappelijke ontwikkeling. Nu de T. H. S. verkeert in een tijdperk van overgang, is het juiste oogenblik daar, die veranderingen aan te brengen, die in het belang van meerdere wetenschappelijkheid gewenscht zijn.

Ook daar waar politieke stroomingen van invloed kunnen zijn op den gang van zaken aan de T. H. S., kan een krachtige organisatie der studeerenden met de Hoogleraren medewerken tot het verkrijgen van verlangde toezeggingen. Een organisatie echter, die niet voldoet aan vele voorwaarden, kan ook haar kwade zijden hebben, en het is daarom van belang, dat bij de totstandkoming niet overijld wordt gehandeld, maar behoorlijk met alle omstandigheden wordt rekening gehouden.

Het vormen eener blijvende organisatie is dus geen werk van een oogenblik, doch waar er op het oogenblik belangen zijn wier behartiging geen uitstel duldt, meenden de Senaat van het Delftsch Studentencorps en de Vakverenigingen een oplossing te vinden in een voorloopige regeling, waarbij aan een Commissie van vijf personen de behartiging der belangen werd opgedragen, in overleg met de besturen der Vakverenigingen. Deze regeling zal tevens de gegevens verschaffen die noodig zijn voor een meer blijvende oplossing. Met een opwekking tot medewerking sloot de heer Korthals Altes zijn rede en gaf het woord aan den heer De Fremery, president der Commissie tot Behartiging van Studiebelangen die toelichte welke redenen leidden tot de noodzakelijkheid van de opheffing der oude Commissie. In heldere bewoordingen, die hier en daar „raak” genoemd mochten worden, wees spreker er op, hoe het grootendeels aan de laksheid en het gebrek aan belangstelling der studeerenden zelve te wijten was, dat de oude commissie door verval van krachten moest te gronde gaan.

De president licht verder toe dat Senaat en Vakverenigingen in zooverre overgegaan waren tot een verandering in hun eerstgedaan voorstel, dat zij de mogelijkheid wilden openstellen de commissie uit te breiden tot 7 leden, zoo het bleek dat een groot deel der aanwezigen dit wenschte en dat de vijf eerstgenoemde personen zich dan naar keus zouden aanvullen uit kandidaten, te stellen door 75 inge-

schrevenen. Zij meenden hiertoe te moeten besluiten om de commissie zooveel mogelijk de sympathie van allen te verzekeren, hoewel natuurlijk de uitbreiding van het aantal hare taak verzwaarde.

Over de motie, inhoudende de opheffing der oude commissie en de constitueering der nieuwe werd nu debat geopend.

De heer Van der Pijl stelde voor, de commissie door de ingeschrevenen te laten kiezen, of bv. 2 leden daarvan.

De heer Korthals Altes wees er op dat een dergelijke verkiezing te veel tijd zou in beslag nemen, en dat bovendien Senaat en Vakverenigingen deze voorloopige regeling slechts steunden in verband met de personen die voor de commissie waren genoemd. Het is er niet om te doen bepaalde categoriën te vertegenwoordigen, maar om op het oogenblik van de bestaande krachten het beste gebruik te maken.

De heer de Munck zag met leedwezen dat er bepaalde kringen niet vertegenwoordigd waren, het cijfer van 75 scheen hem te hoog.

De heer Telders lichtte den gedachtengang toe waardoor men tot deze regeling was gekomen; om niet alle kracht te verliezen in besprekingen over het voor en tegen was het noodzakelijk tot iets voorloopigs te komen met voorbijzien van theoretische bezwaren. Op het oogenblik moet gehandeld worden en de personen zijn niet gekozen als vertegenwoordigers van een of anderen kring, maar om hun eigenschappen. Bovendien is de gelegenheid nu open, voor een groote categorie een candidaat te stellen.

De heer van der Pijl twijfelde aan het contact tusschen de commissie en de ingeschrevenen.

De heer Korthals Altes wees er op dat dit contact gevonden wordt door het samenwerken met de besturen der vakverenigingen; aan de bezwaren van den heer de Munck kon tegemoet gekomen worden door b.v. 40 of 50 te stellen.

De heer Seydenzaal deelde mede dat door hem en eenige anderen was ingediend een amendement om de commissie te laten kiezen; na een onderhoud echter met de vertegenwoordigers der vakverenigingen, bleek hem, dat de bezwaren hieraan verbonden te groot waren, en hij adviseerde dan ook aanneming van de voorgestelde regeling.

De heer de Munck verklaarde zich nu met het voorstel eens.

De heer Penning zag niet het verschil tusschen nieuwe en oude Commissie; de oude commissie had niets beteekend, zou de nieuwe beter zijn?

De heer Korthals Altes antwoordde, dat door den steun van Corps en Vakverenigingen de nieuwe commissie in een geheel andere verhouding kwam te staan tot de docenten en dat b.v. een uitblijven van antwoord nu wel niet meer zou voorkomen.

De heer van der Zijl wees er op, dat, nu er nog 2 leden bij konden komen, dit ook in de motie moest vermeld worden.

De heer Boeke gaf in overweging de motie te splitsen in tweeën, de eerste de opheffing der oude commissie en de constitueering der nieuwe, en de tweede de samenstelling der nieuwe bevattende.

De heer Jagtman zag een inconsequentie in het verschil in benoeming tusschen de eerste vijf en de laatste 2 leden der commissie.

De President en de heer Telders wezen er op, dat het hier niet is een verkiezing, maar een eenvoudige aanwijzing van personen; de commissie blijft benoemd door Senaat en Vakverenigingen, de laatste was voor splitsing in drieën.

- 1e. Opheffen der oude commissie.
- 2e. Al of niet 5 of 7.
- 3e. De rest van de motie.

Het eerste deel der motie werd nu als volgt gesteld:

„De algemeene vergadering van ingeschrevenen aan de T. H. S. van 14 Februari 1906 besluit tot opheffing van de commissie tot behartiging van studiebelangen en draagt de behartiging van die belangen op aan de vakverenigingen in samenwerking met een Centrale Commissie.”

Aangenomen met algemeene stemmen.
(Donderend applaus).

Aan de vergadering wordt nu overgelegd de vraag of er nog 2 personen aan de Commissie zouden worden toegevoegd; deze vraag vond een bevestigend antwoord.

Overgegaan werd nu tot de besprekingen over de samenstelling der commissie.

De heer Schokker was er tegen, dat de president van den Senaat in zijne functie deel uitmaakte van de commissie, zoo ook de heer Van der Zijl.

De president betoogde, dat juist door deze regeling de commissie deelt in de macht en het prestige van het Corps; ook de heer Kessler legde duidelijk uit wat hare beteekenis was en waarom juist het Corps als machtigste vereeniging was aangewezen om haar steun te geven ten bate van allen.

De heer Theling betwijfelde nog of de namen van de genoemde personen op zich zelf niet voldoende waren, doch de heer Stigter wees er op, dat het zonde was den kostbaren tijd der vergadering in beslag te nemen voor kwesties van zoo formeelen aard.

(Applaus).

De heer Langguth Steuerwald liep nog eens even op het debat terug en bracht weer de kwestie aan de orde, de commissie nu toch maar liever te verkiezen. Nadat de president geantwoord had dat hierover al van te voren lang gedebatteerd was, kon men overgaan tot de 2de motie:

„De Algemeene Vergadering van Ingeschrevenen aan de T. H. S. van 14 Februari 1906 wijst voor de Centrale Commissie aan de heeren:

- W. C. Korthals Altes, Pres. v/d Senaat v. h. D. S. C.,
- C. van der Hoeven,
- J. H. Telders,
- D. A. de Fremery,
- J. A. Schouten,

aan welke twee personen kunnen worden toegevoegd, te kiezen door de genoemde leden uit candidaten, welke door minstens 40 ingeschrevenen binnen een week moeten zijn gesteld.” Met algemeene stemmen aangenomen.

Ten slotte werd nu nog met bijna algemeene stemmen een motie aangenomen, voorgesteld door de heeren Van der Zijl en Duyts:

„De Algemeene Vergadering van Ingeschrevenen aan de T. H. S. van 14 Februari 1906 draagt aan de voorloopige Centrale Commissie op een definitieve regeling te ontwerpen en het ontwerp vóór 1 November 1906 aan 't oordeel van alle ingeschrevenen aan de T. H. S. te onderwerpen.”

Met een woord van dank voor de groote opkomst en de hoop uitsprekende dat de belangstelling in de studiebelangen steeds zoo mocht blijven, sloot de president de vergadering.

S.

Een maatschappelijk verschijnsel.

In de meening verkeerende, dat het hoofdstuk, in het vorige S. W. gepubliceerd en dit hoofdstuk te gelijktijd zouden verschijnen, schreef ik onder het zesde hoofdstuk (S.-W. 25 Jan.) „slot volgt”, hetwelk dus nu voorbarig blijkt te zijn geweest, aangezien de plaatsruimte niet toeliet twee hoofdstukken samen af te drukken.

Nu dit is toch werkelijk het slothoofdstuk.

Meteen maak ik hiervan gebruik een rectificatie aan te brengen: Op blz. 140, regel 36 v. o. staat: als middel ter bevordering van de socialistische gegevens; dit moet zijn: als middel ter bevordering van de statistische gegevens.

VIII.

Nu rest ons aan het slot van dit onderwerp nog te wijzen op hetgeen op wetgevend gebied tot stand gebracht is of zal worden. Dit is echter nog bedroevend weinig en iets daadwerkelijks vinden we alleen in Engeland en dit wetje, dat door zijn onvolkomenheid nog niet eens met groote vreugde begroet kon worden, dagteekent van 11 Aug. 1905. In alle 25 gemeenten van Londen zijn vaste locale lichamen ingesteld, die arbeid zullen zoeken voor de tijdelijk buiten hun schuld zonder werk zijnde werklieden, waarin zij geholpen worden door een centrale commissie. Dit lichaam zal een belasting mogen heffen van een halven stuiver per pond sterling, welke opbrengst echter slechts voor landkolonies gebruikt mag worden.¹⁾

In 1894 werd het Zwitsersche volk door het referendum gevraagd zich uit te spreken omtrent het door de soc. dem. in den Bondsraad voorgestelde: „Das Recht auf ausreichend lohnende Arbeit ist jedem Schweizerbürger gewährleistet”, hetwelk in zich sloot: wettelijke verkorting van arbeidstijd, openbare beurzen in aansluiting met de vakvereniging, verzekering of ondersteuning der werkloozen. Dit voorstel der soc. dem. werd echter met 308289 tegen 75880 stemmen verworpen.

In de Deensche Folkething stelde in 1901 de soc. dem. J. Jensen voor: Subsidie van Staatswege aan de plaatselijke ondersteuningskassen en aan de stedelijke armenkassen te geven, terwijl aan de gemeenten met groote werkloosheid 2 miljoen kronen zou uitgeleend worden voor werkverschaffing en last not least de wettelijke achturedag in te voeren. Ook dit werd verworpen. De vakverenigingen zelve hebben steeds naast verhindering van overuren, regeling van het stukwerk, beperking van het aantal leerlingen gestreden voor verkorting van arbeidstijd, om zodoende meerdere handen aan werk te helpen en door hooghouding van loon de vermindering van koopkracht (Unterconsumption) tegen te gaan.

Wat Nederland betreft, zoo zeide min. Veegens, dat hij de werkverschaffing van Staatswege als onuitvoerbaar beschouwde, doch een rijksbureau van arbeidsbeurzen zal overwegen. Een centralisatie der Beurzen vinden we reeds in Baden, waar zij allen telefonisch verbonden zijn en in Wurtemberg, waar het centraalbureau te Stuttgart dagelijks de opgaven krijgt van de verschillende 14 gemeentelijke beurzen omtrent vraag en aanbod.

In 1891 werd het voorstel door den toenmaligen afgevaardigde van Schotland, F. Domela Nieuwenhuis, om het batig saldo op de middelen, ten bedrage van f 1,700,000, te besteden voor de armoede en werkloosheid op het plateland en in de steden, verworpen. Een betrekkelijk nieuw gezichtspunt heeft het Kamerlid Z. v. d. Bergh geopend, door den werkgever verantwoordelijk te stellen voor de werkloosheid. Doch dit wacht op nadere uitwerking. Ongetwijfeld zou het verplichtend stellen voor den werkgever van lange opzeggingstermijnen, het instellen van „Feierschichten” — een enkele dag per week, dat niet gearbeid wordt — en het bij afwisseling tijdelijk buiten werk stellen van verschillende groepen zijner werklieden op wachtgeld eenige verbetering geven. Doch afdoende is dit niet.

Langs indirecten weg kan door wetgeving tijdelijke inkrimping of voorkoming van werkloosheid verkregen worden door bescherming van een of andere industrie. De conclusie echter, die men wellicht geneigd zou zijn daaruit te trekken: dat dus in het algemeen protectie om deze reden boven Vrijhandel is te verkiezen en als zoodanig een middel tot bestrijding der werkloosheid zou zijn, is niet alleen voorbarig, maar geheel foutief. Duitsland en Amerika, zuiver protectie-landen, vertoonen in geen geringer mate werkloosheid als het positieve vrijhandel-land Engeland. Wijselijk bleef Chamberlain dan ook weg, toen hij uitgenoodigd werd door eenige Engelsche vakverenigingen, dit standpunt in het openbaar te verdedigen.

* * *

Zoo zijn we aan het einde van dit opstel. Onvolledig is het zeker, doch het korte bestek laat geen grootere volledigheid toe. Onvolledig wat feiten betreft moet het wel zijn, want iedere dag, iedere krant brengt er nieuwe. Zoo kon ik niet meer spreken over de door machines tot werkloosheid gedoemde arbeiders aan de coöperatieve flesschenfabriek te Albi, noch over de coöperatie als middel zelve, noch over de werkloosheid der Zwolsche schaatsenmakers of de Schiedamsche kuipers. Dat te Utrecht het Gentsche

¹⁾ Zie hierover De Economist Sept. 1905.

stelsel is ingevoerd; te Amsterdam thans het werklozen-vraagstuk in den gemeenteraad in behandeling is; de coöperatie „De Dageraad” een spaar- en noodfonds, dat de leden in staat stelt zonder contante betaling in gevallen van werkloosheid, ziekte, kraam, werkstaking en uitsluiting waren te verkrijgen, heeft opgericht; de Schildersvereniging „Vooruitgang zij ons doel” afd. Amsterdam; de Ned. Sigarenmakersbond afd. Arnhem, de Kalk- en Steenbewerkers ieder een verzekering hebben ingesteld; de Kamer van Arbeid in Arnhem het initiatief hiervoor heeft genomen, al deze feiten moeten met een bloote mededeeling volstaan. Toch hoop ik een kijk op den omvang en de moeilijkheid van dit vraagstuk te hebben gegeven en naast de motiveering van de onmogelijke oplossing van dit vraagstuk in de huidige maatschappelijke inrichting, genoeg plaatsruimte aan de noodslendigings- en voorbehoedmiddelen te hebben ingeruimd, om hunne waarde als zoodanig niet te doen onderschatten. Een vermelding van litteratuur liet ik achterwege, daar waar ik het niet volstrekt noodzakelijk oordeelde, aangezien men geen der door mij aangehaalde of aangestipte werken kan inzien om niet direct een kijk op de uitgebreidheid hiervan te verkrijgen.

Mogen velen dit lezen.

C. M. S.

Debating, 14 Febr.

Waarschijnlijk om de verwachtingen der leden te spannen was het, dat het bestuur een half uur na den officieelen aanvangstijd binnenkwam. — De president opende de vergadering en gaf, nadat de notulen van de vorige waren voorgelezen, het woord aan den inleider, den Heer H. N. de Fremery, tot het verdedigen der drie volgende stellingen:

I. Het vraagstuk van 's menschen voortleven na den dood moet zoo mogelijk niet theologisch, maar wetenschappelijk opgelost worden.

II. Het samentreffen van beteekenisvolle droomen en hallucinaties met gebeurtenissen uit het dagelijksch leven, waarop zij betrekking hebben, is door toeval niet te verklaren.

III. De z.g. verschijningen van dooden kunnen niet altijd een spel der verbeelding zijn.

Spreker begint met een terugblik te werpen en ziet dan dat in vroeger tijden, de mensch gedurende zijn bestaan hier op aarde, in zijn grofstoffelijk lichaam reeds in zooverre overtuigd was van een leven hiernamaals, dat zijn levensdoel zich daarnaar bijna geheel richtte. Het zwaartepunt van het aardsche leven lag in het leven hiernamaals. Langzamerhand, vooral in de laatste eeuw, valt echter waar te nemen een kentering in de meeningen hieromtrent, omdat geen bepaalde feiten aangewezen konden worden, als zekerheid gevend. Carthesius liet den mensch bestaan uit een stoffelijk lichaam en een onstoffelijke ziel. Deze onstoffelijkheid der ziel is echter een veronderstelling, die door geen enkel verschijnsel bewezen wordt. Immers het houdt geen steek te zeggen, dat de zintuigen niets van de zielswerkingen waarnemen; evenmin nemen zij waar den electrischen stroom, wanneer deze zich nog niet door een ontlading of op andere wijze gemanifesteerd heeft. En niemand zal toch het bestaan daarvan loochenen! Slechts een beperkt aantal aethertrillingen werkt in op onze zintuigen en er blijft dus de mogelijkheid dat er stoffelijke werkingen van de ziel zijn, waartoe het onze zintuigen aan fijnheid tot waarneming ontbreekt.

Nu werpt de inleider de vraag op of de stof trilt tengevolge van werkingen van den geest of andersom. Hij wenscht te beschouwen den slaap, waar het stoffelijk lichaam om zoo te zeggen uitgeschakeld is; is het niet een toestand van bewusteloosheid, waarin alle zintuigen zoo niet geheel dan toch voor het grootste gedeelte ophouden te werken?

Is het niet wonderlijk, dat wij, die onze kracht juist zoeken in scherpste van onze vermogens, ons met welgevallen begeven in de armen van den slaap, waarbij alle die vermogens zoo goed als al hun kracht verliezen?

En wanneer men nagaat dat gemiddeld één derde deel van een menschenleven verslapen wordt, is het dan niet absurd om te zeggen dat de mensch bestudeerd is, waar men hem dit alleen gedurende zijn actief leven, of slechts $\frac{2}{3}$ van het geheel deed?

De positieve werkingen van den slaap zijn tweërlei: 1°. zijn herstellende kracht; 2°. het droomen. De inleider ageert tegen de spreekwijze, droomen zijn bedrog; hij wijst op gevallen die ons ieder bekend zullen zijn, waarin droomen

tengevolge hadden een ommekeer in iemands leven, waar zij inhielden oplossingen van lang vruchteloos overdachte vraagstukken; ja zelfs waar het visioenen waren van feiten, die, zooals bleek, zich in werkelijkheid hadden afgespeeld, op datzelfde oogenblik plaats hadden, of nog zouden gebeuren.

Zulke droomen worden aan toeval toegeschreven. Maar dit is onjuist, wat werd aangetoond door proeven van de „Society of Psychical Research”. 5360 personen uit meer ontwikkelde kringen kregen een vraag van ongeveer dezen inhoud te beantwoorden: Hebt gij na 1874 wel eens een bijzonder indrukwekkenden droom gehad, over het sterven van een kennis, wanneer gij omtrent sterfttekans van dezen onwetend waart? Slechts die droomen, die een uur na het ontwaken nog herinnerd werden, telden mee. Van 173 personen kwam een bevestigend antwoord, eenigen hadden zelfs meermalen een dergelijken droom gehad, zoodat men rekenend 1 droom per persoon (in 12 jaar, want de vraag werd in 1886 gedaan) kwam tot het getal 202 op de 5360 of 1 op 26.

De sterftetafels leeren, dat de sterfttekans per dag is 22/365 per 1000. De kansrekening leert, dat dus in 1 : 400,000 gevallen het gedroomde feit zou verwezenlijkt zijn.

Het toeval zou kunnen verklaren op de 400.000 personen, één, wiens droom samentreft met een gebeurd of te gebeuren feit. De proeven van de Soc. of Psych. Res. leerden echter, dat van de 5360 ondervraagde personen er 24 droomen hadden, die verwezenlijkt werden. Dus blijkt hieruit, dat lang niet al deze samentreffingen op rekening van het toeval mogen worden gesteld.

Hierna deelt spreker mee eenige verhalen van hallucinaties, waarvan meerdere personen getuige waren, in één geval zelfs een hond door blaffen het opmerken van een verschijning te kennen gaf.

Al deze feiten, die nog met veel andere vermeerderd kunnen worden, wijzen niet alleen op, maar dwingen ons tot aannemen van een leven na den dood.

Met deze bewijsgronden meent spreker de onomstootelijkheid van zijn stellingen te hebben aangetoond.

Het debat wordt geopend door De Pont, die bezwaar heeft tegen stelling I, waar deze een contrast veronderstelt tusschen theologie en wetenschap. Theologie is de wetenschap der openbaring. Boeke heeft het zelfde bezwaar. Bovendien stelt hij geloofsovertuiging boven profaan wetenschappelijke zekerheid.

Jitta is het wel is waar eens met stelling II, volgens welke beteekenisvolle droomen enz. niet door toeval zijn te verklaren, maar komt daarom nog niet tot des inleiders konklusie.

Van der Hoeven vraagt den inleider of de waargenomen feiten ook tot een wetenschap, dat is een verklaring dier feiten geleid heeft.

Korthals sommeert tot nog toe genoemde bezwaren en verklaart het waarnemen van verschijningen door meer dan één getuige, met het hebben van gemeenschappelijke gedachten; ook met telepathie.

Telders acht de redactie van de eerste stelling verkeerd, meent dat niemand iets tegen een bewijs voor leven na den dood, indien dat gegeven kan worden, zal hebben.

Hierna doet de secretaris nog eenige vragen, uit Kessler twijfel aan de uitschakeling van het stoffelijk lichaam in den slaap, spreekt de Fremery nog eenige waarschuwingen uit tegen lichtvaardig bestudeeren van spiritisme, met bijv. Dalmeyertjes tot handleiding.

In zijn repliek geeft inleider zijn definitie van Theologie, waarmee echter Boeke en Pont het oneens blijven.

De inleider weerlegt achtereenvolgens de verschillende bezwaren, meestal door nog eens duidelijk de behandelde argumenten toe te lichten.

Telepathie en eenheid van gedachten vindt hij minder eenvoudig als verklaring van hallucinaties, dan het aannemen van een leven na den dood.

Verder verdeelt hij droomen in verwarde droomen, mogelijk veroorzaakt door stoffelijke omstandigheden en in echte droomen, d. z. degene die hij behandeld heeft.

In de tweede ronde lichten de heeren Boeke en Pont opnieuw hunne bezwaren toe, waarna de inleider zich tot een zeer korte dupliek beperkte.

Om half één (toen het volgens inleider vandaag alweer morgen was) sloot de president, na vele woorden van dank aan den inleider, de vergadering.

E. D.

Een nacht vol dwaasheden in het land van Den Nieuwen Gids.

door C. A. IKKINK.

Il y aura du bruit dans Landerman," schreef Prof. Dr. Jan ten Brink aan den schrijver van dit werk, toen deze hem het manuscript ter lezing had gegeven.

Of het waar zal zijn?

Er kwamen zooveel vragen op, in me, toen ik dit boek na lezing sloot, dat het me vrijwel onmogelijk lijkt, die allen te beantwoorden.

Zooals uit den titel al eenigszins op te maken is, bedoelt dit werk te zijn een hoonlach tegen de aanvoerders van De Nieuwe Gids en talrijke citaten uit hun werken schijnen een vernietigend oordeel over hen te vellen.

De schrijver is zich wel bewust, dat na het verschijnen van zijn werk die menschen nu geheel onmogelijk gemaakt zullen zijn, immers hij laat den kabouter, die Jan ten Brink voorstelt, roepen: Wij hebben van nacht het Nieuwe Gids-huisje omver gelachen.

En weer doet de vraag zich voor:

Zal het waar zijn?

Er bestaan veel menschen, die geen gevoel hebben voor muziek of voor schilderkunst, daarom gaan ze niet naar concerten of musea, spreken nooit daarover of betuigen alleen, dat ze niet kunnen begrijpen hoe er menschen bestaan, die er genoeg in hebben hun geheele leven op een viool te strijken, of verf op doeken te kladden, maar oordeel vellen doen ze niet.

Met de poëzie is het heel anders; haast iedereen vindt dat hij daar wel een beetje verstand van heeft, en de menschen, die er geen oordeel over hebben, zijn zeldzamer, dan de menschen, die nooit verzen lezen.

Daar nu de vlucht van den gewonen mensch niet veel hooger gaat dan den beganen grond, worden de gewone oordeelen over poëzie, die een beetje hooger gaat, altijd min of meer vermakelijk.

In ons land nu is op het oogenblik de toestand vrij vreemd, — het lijkt wel eens of er meer dichters zijn dan menschen, die poëzie lezen.

Alweer rijst er een vraag:

A qui la faute?

Toen omstreeks 1880 een jong geslacht poëten en prozatoren opstond, werd dat door de toen aan het roer staande mannen van de toonaangevende tijdschriften niet bepaald met jubeltonen ingehaald. Hoewel nu in de redacties nog meerendeels dezelfde mannen aan het bewind zijn, is men over 't algemeen beleefd en mildelijk, en wisselt handdrukjes, waar men elkaar vroeger in 't gezicht sloeg, en zwaait lof toe, waar men vroeger met vuil smeet.

Dit merkwaardig verschijnsel is volgens den een, bewijs van de grootheid der jongeren, volgens den ander, alleen een blijk van de verregaande onbeduidendheid der ouden.

Wie gelijk heeft? is weer een vraag.

Hoe dit nu zij of niet en zij, de heer Ikkink is met die poëtische tachtigers bitter weinig ingenomen; daar worden woorden gesproken, die hij niet verstaat, en verzen gezongen, waarvan de muziek hem niet bekoort en de inhoud evenmin.

De meeste menschen, wanneer een ander iets doet, dat hun niet aanstaat, zwijgen of spreken nijdig.

De heer Ikkink zwijgt niet, wordt ook niet nijdig, lacht maar een beetje, en lacht wel aardig zoo nu en dan, lachen is aanstekelijk, en als we tegenwoordig een boek lezen, dan mogen we maar zoo zelden lachen, daarom, wie van lachen houdt, vindt hier iets van zijn gading.

Maar wie het gelezen heeft, en dan voelt, dat zijn meening over sommige dichters veranderd is, die heeft dan toch nooit innig veel voor hen gevoeld, want al lachen we ook met den schrijver mee, toch merken we al heel spoedig, dat hij geen poëtische fijnproever is, en daardoor is dit boek voor de vele jonge en weinige oudere menschen, die zich gemakkelijk laten beïnvloeden, vrij gevaarlijk, en niet bepaald geschikt om smaak voor poëzie in 't algemeen te vormen.

Ik, voor mij, vind het jammer, dat de heer Ikkink zijn boek niet anders geschreven en die heele poëzie-questie er uitgelaten heeft; hij toont een frisch talent te hebben om dingen aardig in elkaar te zetten, bovendien is hij een geestig opmerker, vlot verteller en blijmoedig filosoof. Maar inhoud en strekking van zijn werk zullen vermoedelijk

veel deuren en harten voor hem sluiten, en misschien is dit jammer voor hem en voor onze Nederlandsche Letterkunde.

Amsterdam.

DE J.

Ik heb me wat onjuist uitgedrukt. Ik bedoel, veel menschen gaan naar concerten en musea, maar lezen hun oordeel uit de courant of van de inzichten van andren; hun gaan en hun oordeelen is dus gelijk aan niet gaan en niet oordeelen.

Vereeniging tot het uitgeven van beknopte handleidingen bij het onderwijs aan de T. H. S.

Mededeelingen van het Bestuur:

1°. De voorloopige sub-commissies zijn als volgt samengesteld:

<i>Civiele Afdeling:</i>	W. H. Brinkhorst. A. L. Bakhuis. C. W. Lely.
<i>Werktuigk. Afdeling:</i>	S. de Jonge Mulock Houwer. A. de Stoppelaar. G. de Ferguson.
<i>Mijnbouwk. Afdeling:</i>	J. Kiewiet de Jonge. J. B. van Loghem. J. F. van Hoytema.
<i>Technologische Afdeling:</i>	J. Niermeyer. A. Ruys. W. H. A. van Alphen de Veer.
<i>Scheepsbouwk. Afdeling:</i>	J. H. A. W. van Heerdt tot Eversberg. J. C. Arkenbout Schokker. W. Royer.
<i>Afdeling der Algemeene Wetenschappen:</i>	J. B. H. Coenen. W. J. Muller. M. R. van Terwisga.
<i>Electrotechn. Afdeling:</i>	H. A. van Baak. C. G. Rommenholler Jr. J. van de Kamp.

2°. Wie zijn contributie nog niet betaald heeft, wordt dringend verzocht dit zoo spoedig mogelijk te willen doen.

3°. Het aantal leden der Vereeniging bedraagt 1017.

Namens het Bestuur,

J. B. H. COENEN,

Havenstraat 3.

Secretaris.

De Sociaal-Technische Vereeniging van Democratische Ingenieurs en Architecten.

Reeds vroeger werd de Sociaal-Technische Vereeniging in het Studenten-Weekblad besproken, kort na de oprichting.

Thans, nu het tweede jaarverslag verscheen en eene afdeling Delft opgericht werd, is het wellicht goed, nog eens nader de aandacht op haar streven te richten.

De oprichters wenschten eene Vereeniging van ingenieurs die willen medewerken aan de oplossing van die vraagstukken op sociaal en staatkundig gebied, welke door hun aard meer bijzonder op het gebied van den technicus thuis behooren; ook zouden de maatschappelijke belangen der leden behartigd worden als vakvereeniging. De vereeniging is democratisch; eene zekere overeenstemming in levensrichting werd als noodzakelijke voorwaarde tot vruchtbare samenwerking beschouwd; zij stelt zich echter buiten den politieken strijd. Deze bedoeling laat zich het best demonstreeren aan hetgeen reeds verricht werd. Aan het jaarverslag over 1905 zij het volgende ontleend:

De bibliotheek, welke in den aanvang van 1905 71 nummers telde, groeide tot 227 werken; in het leesgezelschap circuleerden 16 week- en maandbladen van sociaal-technischen aard.

Vier commissiën behandelden bijzondere onderwerpen:

a. De arbeidswet-commissie, die haar aandacht schenkt aan wat er op het gebied van arbeidswetgeving voorvalt, stelde in het afgelopen jaar eene brochure samen: „Beschouwingen over het ontwerp Arbeidswet 1904”, waarvan een tweede druk verscheen.

b. De Caisson-commissie bestudeerde het vraagstuk der bescherming van hen, die onder verhoogden luchtdruk werken. Zij legde de resultaten daarvan neer in een nota; de meeste der daarin aangegeven wenschen vonden eene plaats in de Caissonwet en den daaruit voortvloeienden Algemeenen Maatregel van Bestuur.

(Zie vervolg Tweede Blad.)

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 15 FEBRUARI 1906. No. 18.

- c. De Woningcommissie houdt zich bezig met het woningvraagstuk, wel een der moeilijkste en belangrijkste der bij uitstek sociaal-technische onderwerpen. Eene bewerking aan de laatste woningstatistiek, zal binnen enkele dagen verschijnen.
- d. Nog is eene commissie werkzaam om de vraag te beantwoorden, in hoeverre de Hinderwet wijziging betreft.

Eene actie werd gevoerd om het sociaal-technisch onderwijs aan de T. H. S. tot zijn recht te doen komen. Een adres is dienaangaande tot de Tweede Kamer gericht en de heer Van Kol stelde het daarin gewenschte als amendement voor. Het resultaat was, dat de wet thans vrijheid laat om nieuwe afdelingen bij algemeenen maatregel van bestuur in te stellen, zoodat een sociaal-technische faculteit opgericht kan worden, zonder dat wetswijziging noodig is. Dezelfde vrijheid werd niet gelaten voor het instellen van diploma's, eene eigenaardigheid, die gezien de behandeling in het Parlement, aan eene vergissing doet denken.

In de bekende kwestie der benoeming van de Curatoren der T. H. S. nam de Soc. Techn. Ver. eene motie aan, die ter kennis van de regeering is gebracht en waarin geprotesteerd werd tegen de samenstelling van dat college, in hoofdzaak uit technische leeken bestaande.

Het bovenstaande geeft eene betere introductie dan een programma. Gastvrijheid in het S. W. werd verzocht om de Delftsche studenten op te wekken tot toetreding; het buitengewoon lidmaatschap staat aan hen open door zich te laten voorhangen; alle inlichtingen kan men verkrijgen bij den secretaris der vereeniging L. Doedes, Prins Hendrikkade W. Z. 53, Rotterdam. Voor hen die zich voelen aangetrokken tot sociaal-technischen arbeid, is hier de gelegenheid tot samenwerken. Eene aansluiting vóór de intrede in de Maatschappij geeft een band met gelijkgezinden, die daarna dikwijls niet meer wordt gevonden; die band kan na de oprichting der Delftsche afdeling tot bijzonderen steun zijn.

Op 20 Februari houdt de vereeniging eene openbare vergadering te Delft, waar de Heer A. A. Beekman, bestuurslid der Zuiderzeevereeniging, de economische zijde van het Zuiderzeevraagstuk zal bespreken; men kan zich dan gemakkelijk voor het lidmaatschap opgeven.

D.

Corps en Studiebelangen.

't Zij mij vergund even kort terug te komen op 't geen naar aanleiding van en gelijktijdig met mijn artikel „'t Corps en Studiebelangen” is geschreven.

1e 't Dementi van de H.H. Van der Veen en Terwiel.

Dit dementi is voldoende tot hare juiste waarde teruggebracht, als ik zeg dat mij door den heer v. d. V. persoonlijk is verklaard dat 't geen zij ter plaatsing hebben ingezonden geschreven was zonder mijn stuk gelezen te hebben maar afgaande op 't geen ze van iemand buiten de redactie staande hadden gehoord.

Ik wensch bovendien uitdrukkelijk te constateeren dat ze niet als president en penningmeester van den Bond deze verklaring hebben gegeven en dat zij in dezen dus hun persoonlijke meening hebben weergegeven als ze zeggen dat niet 't meerendeel van de Bondsleden mijn zienswijze in deze kwestie is toegedaan.

2e. 't Bovenschrift van de redactie.

Hieraan heb ik slechts 't volgende toe te voegen.

Daar door de plannen om 'n voorloopige commissie te benoemen die de urgente zaken zal behandelen en 'n definitieve regeling zal ontwerpen (dat is ons tenminste in die vergadering der vakvereeniging medegedeeld maar was mij voor de vergadering al bekend) vond ik dat mijn stuk een kwestie aanviel die tijdelijk van de baan was, en het als zoodanig beter ter gelegener tijd opnieuw ter plaatsing kon worden aangeboden.

3e. 't Antwoord van den heer Schouten.

Mijn oordeel over de verhoudingen van de studieleiden

tot 't Corps, berustte op 't geen bekend was tengevolge van het stuk van den heer Schouten en 't besprokene op de vergadering van de Debating-Club.

Dat ik de goede bedoelingen waardeer, ook in mijn tegenstanders, bewijst de door mij op de Bondsvergadering voorgestelde en ongewijzigd aangenomen motie, waarin o. a. uitdrukkelijk verklaard wordt, dat de houding van het Corps gewaardeerd wordt. Hierdoor heb ik dus reeds aan 't verzoek van den heer Sch. voldaan om boven mijn eigen coteriebelangen uit te zien.

Mijn oordeel over mogelijk te treffen regelingen was, toen ik dit kenbaar maakte, een gevolg van de door den heer Sch. gegeven uiteenzetting, die nu ook voorloopig hare waarde heeft verloren en was dus oorspronkelijk geen vechten tegen windmolens. Nu 'n andere voorloopige regeling op 't punt staat aangenomen te worden — als dit stukje verschijnt is ze vermoedelijk aangenomen — achtte ik mijn stuk niet ter zake dienende en deed ook moeite 't niet geplaatst te krijgen. Als er van vechten tegen windmolens sprake kan zijn wat mij betreft, dan heeft de heer Schouten luchtkasteelen gebouwd en verdedigd.

Eén zin wensch ik nog even toe te lichten, (deze toelichting kan tevens dienen 't stuk van de H.H. v. d. V en T. nog beter te neutraliseeren), n.l. waar ik in zeg: ik geloof dan ook te spreken enz. Dit moet natuurlijk zoo opgevat worden, dat waar er plannen waren dat het lidmaatschap van de vakvereeniging 't studielidmaatschap van het corps in zich sloot, en de bondsleden beslist tegen 'n dergelijke regeling waren (de discussie op de vergadering en de aanneming van de motie met algemeene stemmen niettegenstaande de president de regeling warm aanbeval, hebben dit genoeg doen zien), daar zouden de bondsleden consequent handelende moeten bedanken voor hun lidmaatschap van de vakvereeniging.

Hiermede geloof ik dat de zaak voorloopig kan blijven rusten. Mocht de kwestie „studieleiden” weer ter sprake komen, dan hoop ik dat de redactie zoo welwillend zal zijn mij toe te staan dieper op 't stuk van den heer Sch. in te gaan en eenige andere argumenten tegen die regeling te publiceeren, argumenten die niet gebaseerd zijn op 't lidmaatschap van welke vereeniging ook.

E. M. v. D. ZIJL.

P.S. De drie vraagteekens achter „verbroederingsidee” waren van de redactie. Ik wensch dit op te merken omdat als ik ze gezet had, 't den schijn zou kunnen geven, alsof ik hiermede 't optreden van het corps verdacht wenschte te maken.

Elke stap die samenwerking beoogt zal 'n soort verbroedering tengevolge hebben, want ze zal maken dat alle studenten meer gaan voelen dat ze, afgescheiden van het bonds- of corpslidmaatschap, algemeene belangen hebben. Dit in antwoord op de 3 vraagteekens. v. d. Z.

[De drie vraagteekens waren niet van de redactie, maar kwamen in de copy voor, zooals die ons werd toegezonden. RED.]

CORRESPONDENTIE.

R. — Uw stuk blijft liggen tot het volgend nummer.

Heryla, Zürich. — In dit nummer geene plaats.

A. de Jong Az. — Door ziekte van een der redacteurs ons te laat ter hand gekomen.

Mademoiselle $\frac{dy}{dx}$ — Als boven.

Het verslag van den Debating-avond „Kollewijn” bleef liggen tot het volgende nummer.

AGENDA.

DEN HAAG.

Vrijdag 16 Februari. Gebouw v. K. en W. Italiaansche Opera: „Fedora”; 8 uur.

Ned. Tooneel: „De Veroveraar”; 8 uur.

Zaterdag 17 Febr. Fransche Opera: „Manon”; 8 uur.

Zondag 18 Febr. Fransche Opera: „La Juive”; 8 uur.

Gebouw v. K. en W. Gezelschap Prot: „De big van 't 168ste”; 8 uur.

Dinsdag 20 Febr. Gebouw v. K. en W. Nationale Opera: „Tannhäuser”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 16 Februari. Grootte Schouwburg. Rotterdamsch Tooneelgez.: „Paddestoelen”; 8 uur.
Zondag 18 Febr. Grootte Schouwburg. Gezelschap van het Rembrandt-theater: „Die schöne Galathee; Des Löwen Erwachen”; 8 uur.

ADVERTENTIEN.

Sociaal-Technische Vereeniging van Democratische Ingenieurs en Architecten.

LEZING

van den Heer A. A. BEEKMAN,
lid der Zuiderzee-vereeniging,
op DINSDAG 20 FEBRUARI, des avonds ten 8 ure,
in den STADS DOELN.

De economische zijde van het Zuiderzee-vraagstuk.
Toegangsprijs voor niet-leden **f 0,25.**

Dictaatwerk gevraagd.

Adres: VAN LEEUWENHOEKSINGEL N°. 19.

D. DERKSEN, Leraar Wiskunde,
Van Speykstraat 76,
'S GRAVENHAGE,
repeteert 1e jaars Anal. Meetkunde.

Jhr. H. STRICK VAN LINSCHOTEN, C.I.
Oude Delft 47,
repeteert Administratief recht.

F. PLANTEMA, Werkt. Ing.,
- MARKT 7. -
Repetitor Theor. en Toegep. Mechanica,
Mech. Technologie, Natuurkunde.

Aangeboden met Maart: (449)

Gem. Zit- en Slaapkamer
met of zonder pension.
Brieven, onder n°. 449s-w, Bureau van dit Blad.

GEOPEND:

Café Spatenbrau.
GORTSTRAAT 5. DEN HAAG.

Passage-Bureau
J. DE KUYSER & ZONEN,
Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.
Stv. Mij „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën zoowel voor passagiers als voor verzending van goederen kosteloos verkrijgbaar.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

VRAAGT UWEN LEVERANCIER „Stelio” Cigarettes.

Mocca (groen)	1 Ct.	Sultana (wit) goud	2 Ct.
Abbas (paarsch)	1 1/2 "	Khedive (blauw)	2 1/2 "
Hamit, Xamidié en		Extrafine (oranje)	3 "
Edimé m. goud mondst. 1 1/2 "		Fleur d'Orient	3 "
Balkan (rosa)	2 "	Grand Fizir	4 "
Kef (rood) kurk.	2 "	Imperiales	4 "

Verkrijgbaar in doosjes van 10-20-25-50 stuks en hooger.

Dames Sigaretten.

Harum 1 Ct. Hanum 1 1/2 Ct.

Uitsluitend handwerk met en zonder mondstuk door Turken vervaardigd.

Nooit heeft een Sigaret op zoo snelle wijze naam gemaakt en de gunst van het hooge publiek veroverd als de

STELIO.

De verkoopprijzen, zeer **billijk** en in kwaliteit alle **Imported Cigarettes** overtreffend, zijn door de Directie vastgesteld en staan onder controle.

N.B. Indien een der boven vermelde merken bij Uwen leverancier niet voorhanden is, verzoeke zich te vervoegen voor gratis monsters naar de **Vorstenlanden**, Zoutsteeg 9/11, Amsterdam, waar de complete collectie steeds voorhanden is.

Eere-Kruis en Gouden Medaille te Londen op de „Indian and Colonial Exhibition” 1905.

Firma **STELIO EFSTATHOPOULOS,**
Turksche Sigarettenfabriek,
Laanweg o. h. Y, Amsterdam.

Nederlandsche

Staatsalmanak voor ledereen

onder hoofdredactie van den heer

H. PYTTERSEN Tz.,
Oud-Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

7e Jaargang. 1906.

Prijs slechts f 1,50. Gebonden f 1,90.

„Het is een onmisbaar handboek voor elk met het hoofd werkend Nederlander, hetzij studie-, bureau-, handels- of kunstmenschen.”
(Telegraaf.)

„Het is inderdaad een handboek”. (Nieuwe Rott. Ct.)

„Een schatkamer van wetenswaardigheden”.
(Leeuw. Ct.)

Voorhanden bij **J. WALTMAN Jr.,**
Boekhandel, Binnenwatersloot.

Handleiding bij de studie

DER

Integraalrekening

DOOR

M. D. CHARLOUIS.

Prijs gebonden f 4,90.

Uitgave van **J. WALTMAN Jr.** — Delft.